

Instytut Pamięci Narodowej - Katowice

<https://katowice.ipn.gov.pl/pl3/aktualnosci/186606,Dyskusja-wokol-ksiazki-dr-hab-Adama-Dziuby-Nowa-linia-na-czasy-po-odwilzy-1957-1961.html>
15.05.2024, 06:52

**Dyskusja wokół książki dr. hab. Adama Dziuby
„»Nowa linia« na czasy po odwilży (1957-1961)” -
Katowice, 22 czerwca 2023**

22 czerwca 2023 r. w Przystanku Historia Centrum Edukacyjnym IPN w Katowicach im. Henryka Sławika, ul. św. Jana 10 (III piętro) odbyło się spotkanie „Przełom czy kontynuacja. Województwo śląskie po 1956 r.“. Dyskusja wokół książki dr. hab. Adama Dziuby „[Nowa linia](#)« na czasy po odwilży (1957-1961)“. Z autorem książki rozmawiali: dr Paweł Sasanka, dr Jarosław Neja i dr Tomasz Kurpierz.

Monografia Adama Dziuby „Nowa linia« na czasy po odwilży (1957-1961)“ powstawała w ramach kierowanego przez dr. Pawła Sasankę Centralnego Projektu Badawczego Instytutu Pamięci Narodowej „Władze PRL wobec kryzysów społeczno-politycznych i opozycji demokratycznej 1956-1976“, jako część obszernego studium regionalnego „Czas przełomu. Destalinizacja, rok 1956 i koniec odwilży w województwie stalinogrodzkim/katowickim (1953-1961)“. Trzej autorzy studium: dr Tomasz Kurpierz, dr Jarosław Neja i dr hab. Adam Dziuba zamierzali przedstawić proces odchodzenia od stalinizmu, przebieg i skutki wydarzeń 1956 r. oraz kres politycznej odwilży w województwie stalinogrodzkim/katowickim. Studium się rozrosło i podzieliło na odrębne prace, składające się na trzyczęściowy cykl, którego ostatni tom „Nowa linia« na czasy po odwilży (1957-1961)“ właśnie się ukazał – jako pierwszy.

Adam Dziuba zarysował w swej monografii okres odchodzenia od politycznej odwilży i ponownej stabilizacji systemu, już w zmienionych realiach, wynikających z przyjętej przez rządzącą PZPR nowej doktryny, cechującej się odwrotem od kolektywizacji, masowego terroru i ścisłego nadzorowania wszelkich zachowań społecznych. Opisał kierunek przemian zachodzących w popaździernikowych realiach na lokalnej scenie politycznej województwa katowickiego, wynikających z wpływu Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej na jej polityczno-społeczne otoczenie oraz przebieg procesów politycznych.

Procesy zachodzące w regionie w latach 1957–1961 autor przedstawił z punktu widzenia wojewódzkiej organizacji Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, podmiotu sprawczego działań, których celem było utrzymanie nadrzędnej pozycji politycznej tej partii, nadwątlonej przez destalinizację, burzliwe wydarzenia roku 1956 i ich rezultaty. Pożądany przez partię komunistyczną rezultat jej działań oznaczał modernizację lub rekonstrukcję zachwianego w 1956 r. systemu kontroli nad gospodarką, administracją i zorganizowanymi formami życia społeczno-politycznego. PZPR osiągnęła swe cele, nadal rządziła państwem i regionem, choć pozostawiła obywatelom dużo szerszy niż w latach stalinizmu margines swobody w życiu codziennym, kulturalnym i działalności społecznej poza sferą polityczną.

Tom zamyka zwieńczenie całego cyklu w postaci podsumowującego go artykułu Destalinizacja i nowe otwarcie, opracowanego wspólnie przez autorów poszczególnych tomów. Stanowi on zwarte podsumowanie przemian zachodzących w latach 1953–1961 w województwie stalinogrodzkim/katowickim.

Dyskusja wokół książki
dr. hab. Adama Dziuby
„Nowa linia» na czasy
po odwilży
(1957-1961)» -
Katowice, 22 czerwca
2023